

2023-03-07

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2022-01225

Remiss – Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53)

Informationsärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen om remissen och beredningen av denna som anges i tjänsteskrivelsen daterad den 7 mars 2023.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått betänkandet Statens ansvar för skolan – besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53) på remiss från Utbildningsdepartementet. Utredningen redovisar uppdraget att ta fram ett beslutsunderlag som kan skapa förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för skolan och andra alternativ som stärker statens ansvar för skolan utöver att staten blir huvudman.

Remissen bereds av utbildningsnämnden som tar fram ett samlat förslag till yttrande. Därefter avses yttrandet slutligt behandlas på kommunstyrelsens sammanträde den 3 april 2023.

Ärendet

Nacka kommun har fått betänkandet Statens ansvar för skolan – besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53) på remiss från Utbildningsdepartementet. Kommunen kan lämna synpunkter på remissen senast den 31 mars 2023. På grund av att utredningen är omfattande och svarstiden kort har kontakt med departementet skett om att Nacka lämnar sina synpunkter den 3 april eftersom kommunstyrelsen sammanträder då.

Ärendets beredning

Remissen bereds av utbildningsnämnden som tar fram ett förslag till yttrande. Utbildningsenheten tillsammans med juridik- och kanslistaben förbereder det ärendet. Efter ärendet har behandlats på utbildningsnämndens sammanträde den 30 mars avses yttrandet slutligt behandlas på kommunstyrelsens sammanträde den 3 april 2023.

Förslagen i remissen i korthet

Remissen och en sammanfattning av betänkandet framgår av bilaga 1 och 2. Hela

betänkandet finns att läsa på, [Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag - Regeringen.se](#)

Utredningen redovisar i betänkandet sitt uppdrag att ta fram ett beslutsunderlag som kan skapa förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för skolan och andra alternativ som stärker statens ansvar för skolan utöver att staten blir huvudman. Utredningen lägger fram två möjliga alternativ för att utveckla ett nytt skolsystem.

Alternativ 1 – ett fullgånget förstatligande med statligt huvudmannaskap för skolan

I det första alternativet har staten både systemansvar och huvudmannaansvar. Systemansvaret inbegriper såväl offentliga skolor och komvux som fristående skolor. Det innebär bland annat att staten tar över kommunernas ansvar för fördelning av ekonomiska resurser till skolan.

Staten har också huvudmannaansvar för de offentliga skolorna och för komvux. Det innebär bland annat att staten har lednings- och driftsansvar för de offentliga skolorna samt arbetsgivaransvar för all offentligt anställd skolpersonal. Inom komvux kan huvudmannaskapet vara skilt från lednings-, drifts- och arbetsgivaransvaret om utbildningen bedrivs på entreprenad. Då ligger detta ansvar i stället på de enskilda utbildningsanordnarna. Fristående skolor har fortfarande enskilda huvudmän och ingen förändring sker jämfört med i dag vad gäller lednings- och driftsansvaret samt arbetsgivaransvaret för dessa.

Det finns två nya skolmyndigheter i stället för Skolverket, Skolinspektionen, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sameskolstyrelsen. En myndighet hanterar statens systemansvar för skolan och arbetar med styrning och stöd både till de offentliga skolorna och komvux samt till de fristående skolorna. En annan myndighet hanterar huvudmannaskapet för de offentliga skolorna och komvux.

Alternativ 2 – ett system där staten förstärker sitt ansvar men utan att ta över huvudmannaskapet för skolan

I det andra alternativet har kommunerna kvar huvudmannaansvaret för de kommunala skolorna och komvux. Fristående skolor har fortfarande enskilda huvudmän och ingen förändring sker jämfört med i dag vad gäller lednings- och driftsansvaret samt arbetsgivaransvaret för dessa.

På samma sätt som i alternativet med ett fullgånget förstatligande har staten systemansvar såväl för kommunala skolor och komvux som för fristående skolor. Systemansvaret kan däremot se lite annorlunda ut i jämförelse med det fullgångna förstatligandet, eftersom det behöver anpassas till att det finns fler huvudmän i detta alternativ. Det kommer

också att uppstå en skillnad i ansvaret för resursfördelningen där kommunerna i olika grad, utifrån de varianter som utredningen skisserar, behåller ett visst ansvar.

Avseende skolmyndigheter finns den systemansvariga myndigheten även i detta alternativ, men det finns ingen ny myndighet med huvudmannansvar.

En jämförande tabell mellan de två alternativen och vad dessa innebär för ansvarsfördelningen av olika uppgifter i skolan framgår av bilaga 3.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser. De ekonomiska konsekvenserna utreds vidare i ärendet om yttrande som skrivs fram.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga konsekvenser för barn. Konsekvenser för barn utreds vidare i ärendet om yttrande som skrivs fram.

Bilagor

1. Remissmissiv
2. Sammanfattning SOU 2022:53. Hela remissen finns här [Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag - Regeringen.se](#)
3. Tabell över utredningens två alternativ

Christopher Arontaus
Tf kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Amanda Ivanov
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben